

Издаје Уторником.
 Цијена:
 За ЦРНУ ГОРУ и АУ-
 СТРО-УГАРСКУ (с БОС-
 НОМ и ХЕРЦЕГОВИНОМ)
 за годину 6 ф., на по год.
 3 ф. на четврт године 1 ф.
 и 50 новчића.
 За све остале земље у
 ЈЕВРОПИ и АМЕРИЦИ: на
 годину 20 франака, на по
 године 10 франака, на чет-
 врт године 5 франака.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ.

Претплата шаће се у
 плаћеним новцима непо-
 средно администрацији „Гл.-
 Црногорца“ на Цетиње, а
 може се и картом унут-
 рњом на пошту у Ботор.
 Дописи шаљу се уредниш-
 тву. Рукописи се не враћају.

За осласе плаћа се он
 реда 6 мовч. За осласе веће
 и на дуже вријеме мање.

ТЕЛЕГРАМИ „ГЛАСА ЦРНОГОРЦА“.

ПЕТРОГРАД, 3 новембра (Кор. биро). — Све новине руске жале се на бесједу графа Калнокије у угарској делегацији, и налазе јој замјерке.

ТРНОВО, 3 новембра. Бугарско сабрање одгодило се не одређивши рока када ће се опет састати.

БУДАПЕШТА, 3 новембра. Делегације аустро-угарске примиле су редовни војни буџет. Министар војни дао је објашњења о садашњем устројству војске, које допушта брзу мобилизацију аустро-угарске војске.

БУДАПЕШТА, 4 новембра. У одбору угарске делегације за иностранна дјела изјављује граф Калнокија, одговарајући на бесједу графа Андрашија Буле, да је језгра уређења сједињења Бугарске с Источном Румелијом у преустројству органског устава (statut organique). Влада аустро-угарска имала је у том погледу свој одређени смјер, који су догађаји смели. Не може бити, рече, сумње, да су односи Бугарске према Русији врло важни по будућност Бугарске; сваки мора жељети, да ти односи постану мање затегнути по што су сада. Министар изјављује поново, да се у положају Бугарске, као што је створен берлинским уговором, не смије ништа мијењати. Послије те изјаве изјављује граф Андрашија да је задовољан.

БУДАПЕШТА, 5 новембра. У заједничкој сједници аустро-угарских делегација говорио је граф Кеглевић у корист политике графа Калнокије. За тим је пресједник изјавио Калнокији захвалност на објашњавањима те их је дао делегацијоним одборима. Аустро-угарске делегације примиле су редовни ваљани прорачун за војску и морнарицу, без промјене, послје објашњавања командира морине. — У одбору аустро-угарске делегације, при расправи прорачуна за Босну и Херцеговину, напоменуто је заједнички министар Финансије, Венјаин Калаија, напредак тих крајева и показао, да никада, од како је Аустро-Угарска заузела те земље, није било тамо већег реда и дубљег мира. Сви су говорници изјавили своје задовољство на том стању ствари, које се одржало поред свијех преврата на Балкану.

СРИЈЕДАЦ, 6 новембра. Бене-рао Каулбарс предао је бугарској влади ноту којом изјављује да су садашњи власници Бугарске изгубили свако повјерење Русије, да је, према томе, његов даљи останак у Бугарској постао сасвим сувишан, јер су сви односи ове владе с Русијом прекинути. Каулбарс ће кренути из Бугарске у суботу.

БУДАПЕШТА, 7 новембра. Аустро-угарска делегација примиле је синоћ без промјене предложени јој државни прорачун за иностранна дјела. Калнокија је учинио прочитати свој извјештај од прошле суботе, додани да се влада аустро угарска држи берлинског уговора као основе ријешењу бугарског питања, јер вјерује да ни једна од осталијех великијех држава нема разлога порицати тог уговора. Одговарајући мнозини делегата те учествовају у расправи, поновио је министар, да се односи према Немачкој нијесу никако промјенили, још он вјерује да су се развили и учврстили од кад је он на влади. Рекавши да писани параграфи нијесу најбоља јемства, није

хтио тим казати, да нема никаквих параграфа (то ваља хоће да каже, да можда има и писмен уговор о савезу између Аустро-Угарске и Немачке. Ур.). — Министар је одбијао подметање, као да би приближење Аустро-Угарске к Русији било штетно по њене односе с Немачком. Министар изјављује да је Аустро-Угарској пријатељство Русије врло драгоцјено, по тим се никако не мијењају односи према Немачкој, који су, у осталом, сасвим другог значаја.

ПARIЗ, 7 новембра. Париске новине „Le Temps“ карају француске листове што одобравају понашање Русије у бугарском питању. Једина је Турска имала права да се жали на Бугаре, но ипак се није жалила, јер је разумјела да ће њу велика Бугарска закљони од Русије. Није никакво чудо ако Инглеска и Аустро-Угарска изјављују, да би руска окупација Бугарске била велика незгода.

ПARIЗ, 8 новембра. (Службено). На молбу руске владе примиле се владе француска да узме под своју заштиту руске поданике у Бугарској.

БУДАПЕШТА, 8 новембра. Цјелокупна делегација аустро-угарских примиле је у својој данашњој сједници државни годишњи прорачун за војску, заједничке финансије и одобрила коначне рачуне највише рачунске власти. У очи те сједнице одредио је прорачунски одбор у тајној конференцији, на приједлог љевнице те га је већина примиле, слог политичког дијела извјештаја о прорачуну министарства иностраних дјела. За тим је настављена јавна сједница тог одбора. Калнокија је изјавио своје пуно задовољство са слогом „у погледу задатака и смјерова наше политике“. Та слога у питањима те тичу угледа и положаја царевине према иностранству од велике је важности министру, те он признаје своју захвалност на припомоћи делегације у том правцу.

ПОЛИТИЧКИ ПРЕГЛЕД.

Прошле недјеље није толико бугарски Сриједац био средина догађаја политичких, колико млада такмича старог Беча, лијепа Буда-Пешта.

Према основном закону аустро-угарске монархије састале су се ове године у Пешти делегације, изасланици сабора угарског и бечког царевинског вијећа, да вијећају о иностраној политици и да одобре потребе цијеле царевине за војску на копну и на мору. Почетак је тих састанака, по обичају, свечан; пресједник и једне и друге делегације дођу Њесару да се поклате и да га поздраве, а он им одпоздраву. У тим поздравима види се каквијем су духом задахнути делегати, а у Њесареву одпоздраву огледа се, шта Њесар и његова влада мисле о политици и о положају царевине те шта ће искати од посланика народа. И поздраве и одпоздрав јавно пам је бечки Кор. биро жицом; по како је жица танка, могли смо тек из новина дознати сваку ријеч. Дознајемо да су оба пресједника понудила Њесару благо и крв народа, ако дође до невоље, и ако Њесар није искао крви, но би се, као обично, задовољио са „бескрвном жртвом“. Особито се том понудом одликовао стари пољски шляхтич, пресједник аустро-угарске делегације, сјиди Смољка. Он је, међу осталим, гово-

рећи о поуздању у одржање мира, овако зборио Њесару: „Но то поуздање не смије се долге гјерати, да се чинимо невјешти, да би нас догађаји, којих ни најмудрији не може предвидјети ни удесити, могли приморати да уложимо у одбрану животних интереса царевине. Јер догађаји те су према јужном истоку замутили естрасима опомињу да цазимо, па и да се спремамо, те нам налажу да се за уједињење силнога положаја царевине и чврстоће убојне готовости наше дивне, храбре заједничке војске побринемо довољно у вријеме мира, у толико више што Аустро-Угарска не смије заостати према осталијем силама које зазорним начином умножавају своју убојну spremу те живо се отимају да набаве јаче оружје“. И т. д.

Те раторборне ријечи новог Мазе тако су неугодно одјенуле, да као да су се и сами Маџари, који се у души слажу с њим, уплашили од њих, те је одмах изашла изјава у свијем новинама, да је стари Смољка то зборно на своју браду, и да није нјком прије казивао, шта ће зборити Њесару. Међутим, није ни мирољубиви одпоздрав Њесарев остао без замјерке. Нико други не главом „Пестер Лојд“, њемачки лист маџарске владе, кара, не Њесару но његову владу, што се Њесар и Краљ показао тако помрљив и попустљив према Русији. Највише забљера „Лојд“ оним ријечима Њесаревим, кад рече, да ће се његова влада трудити, да ће се коначно ријешење бугарског питања морати свршити уз сарадњу свијех великијех држава. „П. Лојд“ налази у тим ријечима признање и допуштање, да Русија, до коначног ријешења тога питања, може радити с Бугарском што јој је воља, и да јој Аустро-Угарска у томе неће никако сметати. „Пестер Лојд“ се боји да ће Рускија, према такој политици Њесареве владе, израдити у Бугарској сав посао коначно на чисто, прије но што остале велике државе добију прилике да помисле на коначно ријешење бугарског питања.

О даљим расправама делегације, о значајној изјави министра иностраних дјела, графа Калнокије, и о одазиву на који је та изјава наишла у делегата, особито у угарских, није нам пошта још доијела подробнијих гласова, те извјештај о томе морамо одложити за други пут.

Споразум између Инглеске и Аустро-Угарске, наговјештен говором првог министра инглеског, лорда Солзберија на обједу у лорда Мера, и ако није избио на површину у изјавама графа Калнокија делегацијама, много забавља аустро-угарске и инглеске новине. Јасно је да би тај споразум био наперен против Русије у бугарском питању. По бечкој „Нов. Сл. Прес“ тај ће се споразум брзо коначно углатити. „Велика се важност,“ вели тај лист, „прилаже разговору инглеског посланика у Бечу са гр. Калнокијом у кретању тог посланика у Лондон те се вели да приближење између Инглеске и Аустро-Угарске, навијештено прије њеки дан и „Пол-Кор“ — и, ваља сматрати као свршено.“

Стање у Бугарској послје јавног избора и рада сабрања мора да је постало сасвим немогуће. Садашњи власници као да су изгубили главу те распуштине то сабрање без икакве одлуке. Сад остадоше „попом копају-

ћи“, пити знају како ће даље владати, ни како ће се опростити владе, јер нема више сабрања коме би, кад им дође до невоље, могли дати оставке. Но за сад је најгора невоља што — нема новаца. Све су кесе празне, народ не хоће да плаћа порезе, а нико не да новаца у зајам. Страни пријатељи, који су готови да помогну Стамбулову и Муткурову савјетима и наговорима против Русије, чине се невјешти и глухи, кад ми „смјели брашницци бугарске независности“ заншту коју цару у зајам. Ту престаје пријатељство, јер пара требају и ти пријатељи више но икада.

ИЗ НОВИНА.

„Српски Лист“ има од свог познатог пријатеља Т. под насловом: „Католичка црква у Црној Гори“, овај чланак:

Кад је љетос орган цетињске владе јавио, да су започети преговори са Ватиканом односно уређења католичке Цркве у Црној Гори, ми смо под горњим насловом ту вијест радушно дочекали и ту нашу радост оправдали особито са гледишта нашега програма. Ми знамо да један велики дио српског народа исповједа католичку вјеру; ми знамо да непријатељи српске будућности, служећи се нашом вјерском поцјепаности, завађају нас међусобно; па је сасвим наравно, што смо жељели да православна Црна Гора даде доказа нашијем католицима своје религиозне спопљивости и поштовања слободе савјести њихове, потпуно слободе религиозне; да измири католичку цркву са српском мишљу.

Преговори навијештени довршени су и односна конвенција, која је већ ратифицирана и у живот ступила, пред нама је у оригиналу на италијанском језику и у српском преводу, у званичном „Гласу Црногорца“ штампана. Нема него четрнаест чланака а чланака су кратки и јасни. У томе се састоји спољашња извршеност конвенције.

Послије извода у језици из погодбе, наставља:

Највиши интереси државни јамчени су. И архиепископ и његови свештеници морају бити особе влади угодне, и морају полагати заклетву вјерности владаоцу. Управа религиозне наставе по државнијем школама у рукама је јој Архиепископа, али влада именује дотичне учитеље. Свештеници са стране не могу постати паросима без дозвољења владинага. Тимем је влади сачуван врховни надзор и власт над јерархијом, над црквом и школом. И ако је црква католичка добила своју потпуну слободу у вршењу својих обреда у унутрашњој управи својој у Црној Гори, одузета јој је слобода, да служи ма којим интересима, који се не слажу са интересима државе црногорске. Do ut des: држава је дала цркви потпуну слободу, да вугује своје интересе у унутрашњости својој, а црква је дала држави право, да бдије над служитељима црквенијем, да не би прекорачили границе свијем уговором одређене.

Барски Архиепископ полаже владаоцу црногорском заклетву пред Богом на светијем јеванђељима, да ће му послушан и вјеран бити; да неће имати никаква договора, ни бивати при каквом вијећању, нити додрити а ни допуштати, да њему подручно свештенство учествује у буд каквом предузећу, које би нишло на то да мути јавни државни мир.

Оваква заклетва кадра је умирити свакога пријатеља Црне Горе и њене боље будућности, јер оваква заклетва искључује баш оно, чега се имало највише бојати, наиме договора са спољашњим непријатељима Црне Горе. Али оваква заклетва још јачи, да свештенство католичко неће моћи у Црној Гори ширити ни пропаганду вјерску; чим се затварају врата оном црном страшиду, што се размаћу по Босни и Херцеговини и лаже по Балкану, да му нове ланце наметне. На основу ове заклетве црногорска Влада може позвати на одговорност, обуставити, под судску испрату подврћи и по закону свако

казнени кривоклетници, које право припада свакој модерној држави према црквенијем јерархијам, и које право влада црногорска има и према православној јерархији.

Тако католичка црква данас је у Црној Гори у свему равноправна православној цркви; ова је равноправност, као и у оне религиозна равноправност у Црној Гори постојала де факто од како је Црна Гора добила пновјернијех подавика; али сада већ постоји и де јуре.

Овај догађај мора највећом радошћу испунити прије свега све родољубиве католике, па ништа мање све Србе без разлике вјере, који мисле о својој будућности и својој цјелокупности, јер је овај догађај измирио католичку цркву са српском државом, јер је предочио један велики дио српскога народа српству од кога се до сада туђио, или боље од кога га је средији вијек био отуђио. У средијем вијеку је владала интолеранција религиозна у таквој мјери, да је у српској држави био узаконен прави рат противу католика; друго у средијем вијеку није било свијести народне, те су се народи по државама звани; тако онда се није могло појмити, да је било Срба изван српске државе; сада додај к томе прогонство српске државе противу Срба католика, па ћеш лако појмити, зашто су наши католици зазирали од имена српскога и радије се називали генеричнијем именом свијех Словена.

Ту маглу и неправду средовјечну идеја народности, која данас влада, није могла тријети. Идеја народности, која окупује омогене народне елементе, да живе једним животом по законима природе, не обазире се на разне религије. И Црна Гора, којој је намијењено, да се том начелу попусти, морала је не само фактивно сада него и за будућа времена католичкој вјероповиједи слободу потпуну јамчити.

Овај догађај без сумње растрјеће своје благотворне пошљедице и међу Србима изван Црне Горе. Мир сакциониран између главе католичке цркве и главе српске државе обезбориће туђе најамније, који су брата противу брата потицали.

У оне узевши овај догађај у историји српскога народа, ми га можемо назвати радоснијем, а Црној Гори можемо честитати из свега срца тако велики успјех на дипломатском пољу.

Т.

(Новине о устанку у Бургазу.)

„Ново Врјеме“ у 3829 броју овако почиње уводни чланак о устанку у Бургазу.

Гласови који се проијеше о устанку у Бургазу противу бугарскога називи правитељства потврдили су се. Трновски телеграм који јавља о томе устанку стара се да умањи важност тога устанка, те не назива именом ни вође истога.“

Трновски телеграм гласи овако :

У Бургазу је устанак у коме примили учешће и неки Црногорци. Завјереници су предвођени једним руским официром (то је како се је дознало познати Набоков) и свештеником (то је свештеник Андрија Драговић Црногорац, бивши парох града Бургаза) који су назад неколико мјесеца учествовали (још у Мају) у завјери противу књазу Батсберга. Завјереници ухватили су заповједника (војничког) града Бургаза и три официра и са помоћу једнога дијела посаде запленили су градом. Командант је после успио побјегати и одући за собом једну роту солдата, али град је остао у рукама завјереника. Правитељство је послало војску да угуши устанак, која, будући у ве-

ликом бројном надмоћношћу, по свој прилици опет ће заузети град.

По додјели вијестима владина војска заузела је град.

„Коловско новине“ о устанку у Бургазу пишу следеће: „Јуче 22 октобра руска странка произвела је устанак у Бургазу. Побуњеници прогласили су независност града и назначили за заповједника војничким силама црногорскога свештеника (А. Драговића). После тога саобраћај града са извајним свијетом прекинут је. Влада је заповијела војсци, која станује у Ајтосу и Јамболи да се крене противу побуњеника. Предузете су мјере да се у што скорјем времену поврати поредак. Заповијеђено је војсци да са свих страна напане на побуњенике.“

„Политичка кореспонденца“ о устанку у Бургазу има овај кратак извјештај: „Командир бугарскога гарнизона вратио се је данас (26 октобра) са двије роте ајдоскога гарнизона у Бургаз и повратио је поредак. Црногорски свештеник са још неколико црногораца, затворен је. Неки кривци устанка и још неки официри побјегли су морем.“

По гласу неких новина свештеник А. Драговић ослобођен је из затвора и налази се у рускоме консулату у Бургазу.

Сва пошљедња извјешћа из Бугарске свједоче да је тамо стање ствари такво да не може бити грђе. По мишљењу „Ново слободне пресе“ бугарскоме регентству скоро ће одзвонити последњи час. Устанак у Бургазу поклекао је у положај регентства још више него је био пријед поклекан.

Дрећни се новинарски извјешћа и у будуће обраћаћемо се на даље догађаје у Бугарској.

Српски народно-црквени сабор.

Сабор православних Срба те живо на земљишту угарске круне (Мађарска и Троједна Краљевина, осим Далмације), који се 23 октобра састао у Карловцима, разликао се, тако рећи, тек се састао. Њих 54 народних изабраника подијели су кр. комисару, г. Александру Николићу, ову изјаву:

Пресвјетли г. кр. повјерениче!

Овај данашњи српски народно-црквени сабор, ком потписани имају част бити чланови, отпочео је под врло тешким околностима своје дјеловање.

Већ при отварању морао је с великим болом разабрати, да му његова најповорнија адреса, коју је он из првог свога засједњања на Бег. ц. и ап. кр. Величанство, најмилиствивијег Господара нашег управно, и у којој је своје жалбе и тегобе у погледу очувања свију припадајућих му права изнио, није на највишем мјесту ни примљена.

Осим тога морао је на највеће своје изненађење из дописа архијерејског синода од 10 (22) октобра б. г., бр. 8/сиа., прочитаног у сједници овога сабора од 25 октобра (6 новембра) о. г. чути, да се и сам законити темељ овом сабору пориче, и да овај сабор, — који је чувар свију наших народно-црквених права и највиши орган наше народно-црквене автономije — није по схватању архијерејског синода ништа друго, већ само консултативно и арх. синоду подчињено тијело. Овај најновији атентат на права српског православног народа ове митрополије и на народно-црквени сабор, као његовог законитог заступника, изазвао је у срцима вјерних и у нама њиховим заступницима највеће огорчење, па и опет су потписани

памети у прошло доба, те упоређиваше своју невјесту каква је сад и каква бјеше кад ју је најпрво упознао!

Дези, свјежа и здрава, бијаше права слика своје сестре, кад је ова била дјевојком. Он, кидајући се, говораше у себи: „Ја сам крив што се ово давотно створење пати, што лагано мре пред мојим очима. Ја сам узрок њезине несреће. Она је ради мене све оставила, а чим сам јој припадао? Чим? Тобољком славом, која је трајала колико сламени плам! Или тобоже раскошјем — а у раскошју се родила и одгорила!... Да нам је дијете поживјело, баше оно својим миловањем осушито јој сузе, баше јој својим очимама замјенити отацбиско небо... Оно само, љепушкасто и ружено, баше јој надокнадити изгубљену родбину... Али, ето, наша љубав би проклета; аудио одлетје, па сад је за вилм и мати му.“

Велики умјетник обори главу и сузе му потекоше низ блиједо лице. Срце му се, у тијем првим мислима бјеше надуло, те му вешто одлауу.

— Степно! зашто си се удадио? рече она. Ходи амо... Ама ти плачеш! Зашто? шта би?

— Није ништа, дуно, ништа, но ми се ражали гдје гледам сестру ти укрјј тебе...“

— На то је радено. Степно, а не жалено, рече она, мучиш се да се насимије,

не заборавајући свој узвишени положај и савлађујући оправдани гњев у души својој, најновије увредљиве насртаје са оном мирношћу и достојанством саслушати, која том њиховом положају потпуно одговара.

Но на све ово догодило се јуче још нешто, што се противи како опште усвојеном поступку при савјетовањима тако и уредбама овога сабора, а што слободну радњу овога сабора сасвим спречава. Фактични предсједник данашњег сабора није хтно допусти, да се прочита поднесак, који су 53 члана овога сабора потписали, док га он не проучи; — и прије него што је дневни ред исцрпјен био, самовластно распусти сједницу.

Ушљед овога су сви заступници народно-црквеног сабора по једнодушном договору своје закључили, да преко 15 другога својих у смислу §. 5. посланика саборског, 16-тогodiшњом дугом праксом осветланог, захтјевају од фактичног предсједника нисмено, да сједницу за послје подне у 1/4 сата сазове, но умјесто сазива за сједницу буде цјелокупној посланичкој конференцији саопштен отпис Ваше Пресвјетлости од 8 новемора о. г., бр. 11, у коме Ваша Пресвјетлост без каква основана повода, и по свој прилици једино на основу Вашој пресвјетлости достављеног, но поспе неоправданог сумњицења не донуста, да се сједнице све дотле сазивају, док се поменути приједлог 53-јице оосланика Вашој пресвјетлости не саопшти, и Ваша Пресвјетлост држава сједнице не дозволи.

И ако потписани заступници, позивајући садашњег фактичног предсједника, нијесу изненађени његовим самовољним и незаконитим поступком, као што га је фактични предсједник неоправданим распусетом и незасивањем нове сједнице учинио, али су заиста у толико више изненађени, да је Ваша Пресвјетлост као чувар реда и закона у нашим автономним одношјаима, могла унатој јасном слову Бег. ц. и ап. кр. Величанством потврђеног саборског устројства, које у своме §. 8. вели, да кр. повјереник „не утиче у расправу саборску и донашање закључака, нити може пријечити закониту радњу његову“, — могла ипак стати на пут законитом раду овога сабора и умјешати се у расправу његову.

Потписани сматрају ово за најлаграгантнију повреду свога слободног рада и савјетовања. И у колико им је горе изложеним околностима радња око уређења њихових народно-црквених одношја отештана, у толико им је овим пошљедњим чинима фактичног предсједника и Ваше Пресвјетлости потпуно онемогућена.

На основу свега тога приморани су потписани заступници српског народно-црквеног сабора, најсвечијане оградити се против исаеме помисли, као да би 53 члана овога сабора могла и у овим тешким и изнимним околностима потписати и подијети сабору такав приједлог за оддуку, са којим би се огријешили о свагда освједочену оданост и непоколебиву вјерност српског народа и његовог народно-црквеног сабора према Бег. ц. и ап. кр. Величанству, ипашем најмилиствивијем Господару, а уједно изјавити, да нам у оваким околностима, кад нам се наша законита радња спречава и не дозвољава, не остаје ништа друго, већ, не напуштајући свога права и законито земљишта, разићи се својим кућама, кидајући са себе сваку одговорност за њугђе пошљедице.

У С. Карловцима, 28 октобра 1886.

Заступници на православном српском народно-црквеном сабору:

Др Илија Вучетић, заступник вароши Новога Зада. Петар Чарнојеваћ. Нико

Гавела, посланик среза П. суљског. Паја Гостовић, посланик среза ст. палањачког. Никола Шкрбић, посланик среза госпишког и д. градачког. Ђура Цвејић, посланик среза вршачког. Др. М. Ђорђевић, посланик среза перлеског. Лаза Обреновић, заступник карловачки. Јован Ђуришић, посланик среза румског. Ник. Николић, парох и заступник среза тамшварског и в. кишинског. Теодосије Марковић, посл. среза новоградншко-накрачког. Никола Петровић, посл. ст. Пазовачки. Ђура Јеврић, свешт. заступник за срез арадско ст. миклушки. Миша Димитријевић, заступник среза жабаљског. Мих. Матијевић, прота и посланик среза глињског. Јован Јагић, посланик мохачки. Др. Јовановић Ђорђе, заступник среза уљманског. Др. Паја Јанковић, посланик среза препањског. Живко Вудетић, посланик среза ковинског. Стеван Миловић, посланик ердевички. Евген Думча, посланик с. андрејски. Сима Костић, посл. среза с. андрејског. Исидор Дебељачки, посланик среза ст. беческог. Др. Ђорђе Милосављевић, посланик вршачки. Никола Поповић, посланик среза митровачког. Ваца Муачевић, заступник среза даљског. Др. Јован Јовановић (Зма), заступ. среза тамшварског. Јустин Коновић, посланик сомборски. Лаза Каћански, посланик новоградско-палањачки. Паја Димитријевић, посл. вел. семиклушког среза. Паја пл. Еремјић, Божидар Поповић, посланик среза белоцркванско-ковинског. Алекса Јовановић, Павле Димић и Јован В. Марковић, посл. среза пакрачког. Јово Драгишић, заступ. костайничко-петривски. Никола Бишећ, Никола Вујатовић, посл. среза петривског. Арсен Јовић, заступник П. плашчанског среза. Павле Јовановић, посл. костайнички. Александар Трифунац, посл. в. бечкеречки. Радослав Андрић, посл. среза мохачког. Максим Живковић, заступник среза старопазовачког. Гавра Живковић, посланик среза митровачког и Земуна. Богдан Кузмановић, свешт. посланик вароши Вршца, вршачког и уљманског среза. Др. Рајко Гравић, посл. среза врањевачког. Илија Машвић, Н. Павловић, Сима Радуловић, Д. Крестић, посл. арадског среза. Прота Ј. Борота, свешт. посланик среза: старо-беческог и жабаљског. Стеван Негован, заступник госпишки. Др. Живко Богдан. Др. Б. Медковић, посл. среза загребачко-карловачког.

Прије тога била је сједница сабора, која се, по „Бранику“, овако свршила:

Тачно у 10 час. улази патријарх Герман са епископима Стојковићем и Бранковићем, и заузев предсједничко мјесто, позива перовођу Илију Машвића, да прочита записник прошле сједнице.

Пошто се записник прочита, предсједник пита, имали ли какву примједбу на записник.

Миша Димитријевић примјечује, да се у записнику предсједничству свугдје дају њеко титуде, из којих би се могле неке консеквенције изводити. Не предлагам, да се титуда та фактичној власти у записнику исправи, али само хоћу да нагласим, да се из тих титуда не могу изводити никакве консеквенције на признање фактичног стања.

Др Милосављевић примјечује, да се у записнику вели за Николу Павловића, да је у вршачком срезу изабран, међутим он је начелнички посланик, ако је та погрешка заиста у записнику, нека се исправи.

Пошто на записник више нико није имао примједбе, предсједник проглашује записник овјеровљен.

Предсједник узима ријеч и вели, пошто је промислу бољем угодно било, да из

На те ријечи, које она изговори анђеоком добротом, Мараки клече крај кревета и наслони своје чело на њену руку. Занета, никада, у највећем умјетничком надахнућу његову, чело му не горање тако.

— Мила мученице, поче он, ти која си толико претрпјела, а жадала се нијеси, ти сад, ти сад сама себе хоћеш да оптужиш! Ако је оно крив твојој несрећи, то сам ја! Ја, на жалост, који се дотакох твога жића да га огорчим!...

— Не, не! прекиде га она, није тако. Ти си ми живот учинио лепшим и сјајнијим!

А он преузе:

— Каква сјај! Какве љепоте! Шта остаде од тога? ... Ах, што мене смрт не поше! ... Да мене нестало, отац би ти био опростио... јер, овако, не убија он тебе, него мене. „Он зна дијело да ми твоје страдање пара срце и с тога се он не да умолити...“ О. моја мила, дао бих живот кад бих тијем могао ублажити твоје болове за један час... Шта хоћеш, што желиш?... Реди ми, па да видиш моје среће кад бих те могао задовољити!

На то се Мод замисли и поћута за неколико, као да мјераше одговор, па лагано, једва чујно, рече:

— Прије него што умрем, рада бих видјети она!

Мараки поближе. Учине му се да

објатија милих и драгих отргне дра Ј. Суботића, бившег многогодишњег члана сабора овог, којима је покојник на народном пољу просвјети и књижевности у корист отаџбине ревно дјелао, свој рад развио и жртве приносио, мислим да је издешно у залагања та се упуштати и његове заслуге величати, но само позивам сабор, да устајањем ода пошту покојнику и да му се спомен у записник уведе. (Слава му!)

Пресједник јавља, да је по гласу административног одбора у Пашком смрт покосила још једног члана саборског, потпуковника Чудића и позива сабор, да му се пошта устајањем ода а спомен у записник уведе. (Слава му!)

Др Илија Вучетић предлаже, да се на та два мјеста нов избор расписне.

Прима се.

Пресједник чита поднесак административног одбора пашког, у ком се јавља, да из Коренице није изборни записник послан, и поднесак Тоше Радуловића, у коме се набрајају сметке при избору.

Петизионом обору.

Др Илија Вучетић примјеђује, да међу поднесцима сабора има и један акт од бившег краља, повјереника, Едуарда пл. Чеха, којим он саопштава сабору, да је Његово Величанство краљ најмилостивије примило честитку овога сабора на његов имендан, и моли пресједништво, да се тај акт у сабору репродуцира.

Пресједник изјављује, да је он мало прије сједнице од секретара добио читав записник аката, међу којима је ваљда и тај, но због краткоће времена није их могао прегледати и сабору поднијети, но зато ће то сјутра учинити.

Миша Димитријевић се чуђи, да пресједник не зна за тај акт, кад је ред, да их прво пресједник у руке добије. Која је то дакле већа власт осим пресједништва у овоме сабору?

Пресједник. То нека објасни подпресједник сабора.

Др Илија Вучетић вели, да је за вријеме прошлог сабора, кад је он водио сједнице и примао акта, најгачније и бригу водио о њима, но од завршетка прошлог сабора до данас није он примас саборске поднеске. Случајно је данас отишао, да види, шта је дошло на сабор, и том приликом је примјетио и тај акт. Док пресједник дјела, не могу ја водити рачуна о актима, с тога молим, да се захвала Његово Величанства прочита и изјављује, да ће сам по тај акт ићи. (Одлази).

Пресједник вели, да он та акта није проучио, а то му је тек дужност, прије но што их поднесе сабор. Међутим, одлаже сједницу на пет минута, док се акт не донесе.

Међутим се акта из пресједникове собе донесе. Пресједник отвара поново сједницу.

Др Илија Вучетић чита акт, у коме бив. кр. повјереник, Едуард пл. Чех, јавља, да је Његово Величанство ријешено од 19 октобра по р. к. узело на најмилостивије знање хомагијалне честитке, које је српски народно-крњени сабор поднио. (Дуготрајно живи!) Уједно се вели, да се то сабору у првој сједници обзнани.

Васа Муачевић предлаже, да се пресједнику даде поводом ове самоволе укор, због тога, што се тај важни акт није одмах обнародовао.

Пресједник одбија укор најторжественије и чита отпис епископа накрачког, у коме јавља, да је у П. беоварском срезу на мјесто Васе Ђурђевића изабран Будић Будисављевић за посланика.

му иште више него јој могао понудити, виши од живота... али се не шћиваше ни мало, него одлучним гласом изговори: — Добро! На ма што ме стало, ма што ми требало учинити да он дође, ти ћеш га видијети.

— О, мој добри, мој мила Стенио, како те љубим, како сам ти благодарна!..

Он имаде толико снаге да јој се насмије, па обрнувши се к дјевојци, рећи ће: — Драга Дези, ево већ мрак, те је ред да идете. Не срите од оца ово што сте видјели и замолите га да ми учини част да ме прими. Ма колико да њему бити тежак, а мени јадан тај састанак, ипак није могуће мимоћи га. Он ће и сам то разумјети, те се надам, неће ми молбу одбити.

Учинити вам по вољи! одговори дјевојка, на изгљивши сестру, изађе.

V.

У дворани свога брода, усидрена на уласку загона, лорд Меливан шеташе се, чекајући жетга. Под је био застрт дебелим њиљном, те му се кораћи не чујаху. На намјештају од мохиканскога дрва, на мједаном дршцима и справама, одсијаваше свјетлост. Кроз отворену баду допираше морска ана. На далеко чујаше се брујање верига с бродова. Стари властелин нити што виђаше, нити чујаше. Оп се зашио у

Читао се отпис одбора 15-це, у ком се тражи сазив сабора.

Миша Димитријевић подноси молбу госпођиначке општине, да сабор одреди, који тасови припадају цркви а који парохи. Петизионом одбору.

Др Медаковић устаје и говори, да њих 51 посланика народних подносе предлог један за одлуку, и моле, да се тај предлог прешним прогласи и још у данашњој сједници послје извјештаја верифик. одбора на дневни ред стави и у претрес узме.

Пресједник изјављује, да прије свега мора се предлог пресједнику поднијети, да му сазна садржај, јер пресједничко достојанство повлачи за собом ту обавезу, да имајући и досећи на себи велику одговорност за дјело сабора, мора само такве ствари сабору подносити, које не стоје у опрци ни са одношима које он има према горе ни са онима према доле, с тога не може дозволити, да се осим његовог знања у сабору што пертрактира.

Александар Стојачковић позива се на пословник, за који се јуче рекло да је норматив, и то позива се на један §. тога пословника, у коме се вели: да се важнији и опсежнији предлози морају штампати и 24 сахата прије претресања посланицима на преглед раздати. Он не зна, вели, је ли предлог др Медаковића и др. опсежан и важан, но биће да је, чим су га потписали њих 51 посланик, с тога држим, да се не могу онд, који за њ и не знају (иберумпловати) њима изненадити. Даље би по пословнику ваљало закључити, прво, је ли прешан тај предмет и предлог, па тек онда одредити дан претресања.

Др Милосављевић вели, да предлог ваља прво прочитати, па ако је прешан, закључиће се, кад ће доћи на дневни ред.

Ђурковић. У §. 7. пословника нешто фали т. ј. да се предлози прије сједнице предаду пресједнику (чује се: то ви мислите! вами фали!) Сваки предлог се мора предати прије пресједнику, предлози дневног реда могу се у сједници давати, а нови пак предлози морају се прије дати. Пресједништво се не смије игнорирати, а предлог може бити и такав, који пресједник по садржини предлога не мора ни поднијети сабору (охо! охо!). Н. пр. кад би њих десет поднијели предлог, да се автономија с мјеста укине (чује се: то би био ваш предлог!), на то би пресједник рекао, да такав предлог не може бити примљен (то је показао синодски отпис?) Предлози већи морају јављени бити прије пресједнику, ја то тврдим, а већина може чинити шта хоће.

Др Илија Вучетић вели, да је Ђурковић дуго разговарао о њеком парламентарном реду, а примјетио је, да у пословнику има недостатака, па је развио за нас нову теорију. Да је господин Ђурковић прочитао цео пословник, онда би се увијерло и сам, да му је говор по све неумјестан, јер у §. 6. јасно се каже, да се предлози тек послје читања записника и поднесака пријављују. Позив дакле Ђурковића на парламентаран ред нема мјеста, и чуђо је, да се он, који је доста по сабори, тако омаши. Што се пресједничке власти тиче, то поричем, да пресједник има ону одлучну власт, коју му г. Ђурковић приписује. Он пак, што је као примјер предлога навео г. Ђурковић, то је гално сумњиво, које ни један од већине не би мањина у очи бацно, а камоли да се на то ослободи чинити члан мањине већини. Ако се то од пресједништва оће, да не дође ништа на сабор, што би вриједјало достојанство овога, онда није требало прекјуче допустити ни то, да се

прошлет и на далеко. Њему се се предачи његов пространи двор, и у банши, на ледини, играху двије дјевојнице, узвикујући весело. Мања, једва се опирући на ноге, кушаше да трчи за старијом, дозивљући јед Мод, Мод! онда би се старија уставила, дотрчала би к сестри, па сједнувши на меку траву, ставила би сестрицу на колџа, грчила је и љубила до миле воље. А он, млад удовац, гледаше тај лијепи приказ. Он обрцаше да ће само ради њих живјети и да се не ће нико женити поред свега савјета и наваљивања своје родбине и пријатеља.

Тако он бјеше себе прегорио, ради дјете. Дјеца порасташе у тишини домаћој, не трнећи никакве оскудице, ни туђе мајке. Отац гледаше како се мало по мало остварују његови снови: цуре прицјеле за удају, па ће их удомити и проводити своје старе дане у кругу своје нове породице, међу унуцају, које ће он миловати и на колџу цицукати. Бар ће та дјеца живити се под брижним мајчиним оком. Па кад подрасту та дјеца, најстаријем мумшоом предаће своје име и свој наслов, да му се не истражи.

То бјеху, на жалост само снови, кратки снови!.. Од једном се лорду предочи други приказ. Једне љетње вечери, Харијет отиде у собу Модову да је зове на вечеру, кад ли соба празна. На поклич лордов, слуге и служкиње потекло-

синодвали допис чита, јер у њему се сабор највећа вријећа, јер му се сам основ пориче, па и онај, на коме и сами епископи овдје сјезде.

Што се тиче г. Стојачковића, његов прелог има мјеста онда, када се тај предлог прочита по 16. § пословника, ако 15 чланова изјаве, да је прешан предлог, пристуна се гласању, па ако буде прешан, онда долази питање, да ли да се штампа или не. Ако сабор закључи, да се штампа, природно је, да се тек можда послје 48 сахата расправља, иначе се може одмах ставити на дневни ред.

Др Богдан Медаковић иште ријеч, да бар образложи предлог, па ће га дати онда пресједништву.

Пресједник неда и иште предлог прво да га проучи, држећи се §. 7. пословника.

Др Богдан Медаковић иште и даље ријеч.

Пресједник неда по иште предлог ријечма: Овдје, овдје, на сто га морате предати, да га проучим. (Посланица вичу: не можемо дати, немамо вјере у вама.)

У сабору највећа узрујаност, посланици не даду у руке пресједнику предлога ни ишту да се чита, пресједник неда, а када се виде, гдје неће бити попуштања ни с једне ни с друге стране, пресједник у највећој ларми затвара сједницу и удаљује се са епископима из саборнице, не заважав друге сједнице.

Павле Јовановић долази у коб пресједнику са ријечма: Да имате мрве родољубља, не би сјећели ту на томе мјесту, јер нијесте достојни тога мјеста. (Излазећи и мрко погледајући показује на пресједничко мјесто.)

Пресједник. „Даље! „Награ!“ и с тиме изиђе из сједнице.

Ђ. Цвејић (прама Анђелићу) „Срам ва с било: Више гласова вичу за Анђелићем: „Напоље с њим!“

Посланици њеки у првој узрујаности позиваху подпресједника дра Илију Вучетића да заузме пресједничко мјесто, но умјеренији предлагашу, да се сједница претвори у конференцију. Тако и буде.

Миша Димитријевић позове слуша лачку побличку да се удали из саборнице а посланици оевтдоше у конференцију.

У тој конференцији ријешено је, да се поднесе горња „изјава“.

ДОМАЋЕ ВИЈЕСТИ.

ЦЕТИЊЕ, 10 новембра.

(Из Двора). Његово Височанство Господар и Књаз кренуо је у прошли петак преко Ријеке у Црмницу, до Вира, ради шетње и лова.

Као што чујемо, одликовало је Његово Височанство дом Војв. Миша Ђуровића, бригадира црмничког, својом највишом посјетом, на дан Арханђела Михаила, крсног имена Ђуровића.

Његово Височанство, са свем Господом, вврнуло се синоћ на Цетиње.

ше да цуру траже. Тражише ју по пространој банши, око рибњака, по дворекомгају — свуда, слутећи да се несреће догодила. Несрећа се и догоди, гора нега што мнилаху — гора по мњењу лорд дову. Она бјеше умакла са онијем којег а љубљаше. Пред очеве очи наметаше се слика мрктога момка, са очима у којима пламташе огањ, са челоом паљкото блисташе надахнуће... Колико ли је пута, кроз три године та мисао мучила лордову! Као његов зли дух, умјетничкога се глава приригаше староме, па му се та глава подругивала и смијала. О, колико му зла Марацки учиће, хоће ли то он икад платити и како! Очинеко срце и властооски понос, једнако бјеху ријешени у лорду. Често је он сам у себи говорио: о, да ми дође под руку, да ми га је по вољи ошинути, увириједити!!... То би била освета! Али тај жељени дан не може доћи. Стенио бјеше слављен, сретан, могућ, све му је ишло за руком. Он се подигао управ до вела, те већ стиже до тога да буде достојан назвати се зетом једнога нашчедника јунака!

С тога лорд поче још више мрзити умјетника. Вријеђало га је и то што се преварио у своје суду о њему. Он би га убио за то што му ове шћер, а мучио би га мукла свакојакнјех за то што постаде достојан њене љубави... Па гле! од једном, из ненада дође му гзас: зет је твој ту, он жели да те види, једном ријечју можеш га понинтити и учинити најнесретнијем човјеком, или га устрећити мимо људе. Ти си му судија; у твојим је рукама... Тај дан, кога лорд аелико жељаше, коме се никако није надао, тај дан ето грану... До неколико часака Стенио ће стати преда њ.

УМЈЕТНОСТ.

Уредништво је примило на приказ: „Радо иде Србиа у војнике“. По познатој мелодији саставио др Јован Пачу. — Издање српске књижаре браће М. Поповића. У Новоме Саду, 1887. — Цијена 70 новч.

На повојном листу тог издања читамо ову објаву:

„Сад баш изађе из штампе најновија музикалија:

Црногорском војнику посвећено Његовој Свјетлости Данилу Александру, Књазу Нашљеднику црногорском.

Цијена 80 новч.

Црногорско Поморство.

Св. Никола, 26 октобра. — Ове недјеље имали смо за прва три дана лагушне вјетрове источне, ведро небо и мирно море, а остало јужне вјетрове умјерене и јаке, узбуњено море, небо облачно и гдјегод киш.

На ушће Бојане находит се дубочине 4 1/2 ноге мјетачке.

Доједрише и Одједрише:

Траб. црн. „Апрлије“, тон. 28, кап.

Ф. Сулејман, из Уциња, су 4 друга празан.

Траб. тур. „Аврлије“, тон. 18, кап.

Ф. Мустафа, из Уциња, за Уцив, празан.

Траб. тур. „Угурлије“, тон. 39, кап.

Ајдар Бег, из Обота, за Мљетке, ярцаг руја.

Уцињ, 27 октобра. — Ове недјеље имали смо за прве три дана лагушне вјетрове источне, ведро небо и мирно море, остало вријеме умјерене и јаке вјетрове јужне, узбуркано море, небо облачно и кадкад киш.

Доједрише и одједрише:

Пароброд аус. уг. „Масмилиано“, тон. 517, кап. Смеркнић, из Бара, за Медову, крцат.

Пар. аус. уг. „Ирно“, тон. 742, кап.

Ј. Валушкин, из Бара, за Кре, крцат.

Траб. црн. „Аврлије“, тон. 20, кап.

М. Осман, из Св. Николе, за Будву, крцат.

Шкуна црн. „Аврлије“, тон. 62, кап.

А. Ибраим, из Бара, за Св. Ниолу, крцат.

Бар, 1 новембра. — Ове недјеље имадосмо и још трају јужна времена и бјегод јаки с кишом и узбуњеним морем.

Барометар 76—77, стање температуре Р. 14.

29 октобра дође из Крфа и Арбаиије пароб. лојда „Тритоне“, кап. Т. Расевић, у слободној пративи и овђе у ову луку искрца неколико путника.

29 окт. дође из Далмације пароброд лојда „Лонио“, кап. А. Орландо, у слободној пративи и овђе у ову луку искрца неколико зерета.

Па гле! од једном, из ненада дође му гзас: зет је твој ту, он жели да те види, једном ријечју можеш га понинтити и учинити најнесретнијем човјеком, или га устрећити мимо људе. Ти си му судија; у твојим је рукама... Тај дан, кога лорд аелико жељаше, коме се никако није надао, тај дан ето грану... До неколико часака Стенио ће стати преда њ.

Лорд се устави пред прозором и стаде, мрачним лицем, глејати пучину морску. На крају затона, по врх јамбора од бродовља, нависило се голо, крчно брдо, а на врх њега црквица — „Госпа од помоћи“. Јарко сунце освјетљаваше голу стрмен, те одсијаваше од ње; галебови пролијеташу као стријеле кроза плави ваздух. Звонче на цркви зазвони; старац умало што не паде, тако му то испити заслати, — то му напомену мртве, међу којима ће, може бити, на скоро и његова шћер бити! Он нагло затвори прозор, па се укроти, срце му задрхта, а руке му падосе низ трун. Па челу му се указа сва мржња, што се у толико вријеме бјеше прикупил. У исти мах зачуше се тешки корацки низ танако стенице брода. „Ностромо“ се помоли на вратима од дворане, а за њим се у сумраку указа високи стас — Марацтога.

Лорд махну руком мрнару. Онај се у лони. Стенио крочи и стаде пред тастом.

29 окт. дође из Будве траб. цри. „Луна Нуова“, кап. Ј. Сува, су 4 друга празан.

29 окт. дође из Будве траб. цри. „Априлије“, кап. М. Осман, су 5 друга, празан.

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ.

Сматрајући као дужност, изјављујем особиту благодарност г. Илији Гаврову Поповићу, окружном капетану у Бару, који је изволио даровати осморо сиромашне ђеце из I-ог и II-ог разреда овдашње основне школе свим потребитим књигама.

У Бару, 6 новембра 1886.

М. Ивезић, учитељ.

ПОЗИВ.

Намјеран сам у што скорје време издати књигу: „Библиографија о Црној Гори“. Зато молим свакога ко би знао где је што наштамано што се односи Црној Гори, било то у особитим књигама, било по журналима, да ми најдаље до два три мјесеца саопшти.

Књигом овом олакшаће се труд сваком оном који се буде бавио Црном Гором, па и сваки онај који прикореисти да овај рад изађе што потпуније учиниће услугу нашој књижевности.

Молим српске, хрватске и руске листове да овај позив прештампају и да и од своје стране препоруче да се ове реду што више припомогне.

Цетинје, 8 новембра 1886.

Марко Драговић

Секретар Министарства Просвете и Црквених Дјела.

ОБЈАВА.

Доједотписата разумјеја сам од пролазећих овдје путника из Србије, да је мој син Јевто Радичевић, државни пушкар, у Крагујевцу или Нишу умрло; за то овјем умољавамо најповизије, његова мати, брат и синовац управу вароши Крагујевца или ма буди којег мјеста у коме је гореречени у Србији умрло да би добри били извјестити о смрти мога сина или дође потписату, или варошку управу у Подгорици.

Подгорица, 1 новембра 1886.

С. Н. Радичевић.

ОГЛАС.

Господин Томо Флорио на Причању у Боки Которској ликвидира своје складиште различне Штајерске и Крањске јаније т. ј. штаца, штачица, мурала и полумурала, те продаје све ове ствари обањеном цијеном.

ОБЈАВА.

Имање Николе Вучинића при Велем Брду у Враничке виве било је на јавној лихитацији у канцеларији Мин. Финансије, у неђељу на 12 текућег под следећа условија:

I. Купац мора положити државни одмах и исти дан на потврду карте готовог новца фиор. а. вр. 1000.

II. За измиру цијеле остале своте држава оставља купцу потоњи рок Ђурђев-дан 1888 године.

III. Купац мора дати Држави добит 10% на паре од Ђурђевог дне 1887 до Ђурђевог дне 1888. — Сувишне платити буде за потврду куповине и оставити исто имање Држави у залогу до потпуно измире новца.

Уредник и издавац Божа Попковић.

На горе означена условија имање Вучинића остало је на лихитацији 12-ог октобра на госп. бригадијера Михајла Нишпина који је највишу цијену од пет хиљада и двије стотине фиорина аустр. вриједности понудио, и биће подписато и предане истоме ако до бож. поклада то јест до 14 Новембра 1886 не пријави се ко с вишом цијеном Министарству Финансије.

Број. 531.

Цетинје, 13. Октобра 1886.

Из канцеларије
Министарства Финансије.

ОБЈАВА.

С којом дође потписати обзнањујем, да у Ријечанима (Граховској капетанији) имам: 15 рала земље, 21. косу сјенокоса — све — осим 1. косе сјена — у једном комаду; и овоме принадежеће горе (метеха), која вриједи толико исто колико и земља; и да речено све продајем.

Ко би желио купити горепоменуту земљу, ливаду и гору нек се обрати код подписатога најдаље до нове 1887. године, ради погодбе.

Грахово, 20 окт. 1886.

Војвода АНТО ДАКОВИЋ.

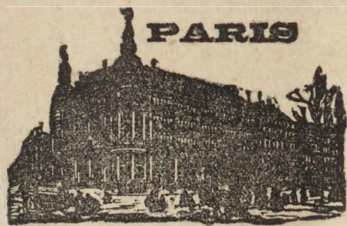
ЈАВНА ОБЗНАНА.

Нике подписани части се јавити штованом опћинству цијеле Далмације, Херцеговине, Босне и Црне Горе, да је он повјерно генералну агенцију у Сињету за евентуалне наручбе и разјашњења, те ће добити уз пету цијену ко у мене све инструменте. Текући цијени такође до који дан примити ће ко се буде јавно агенцији, франко у народном језику. Особитим поштовањем препоручује се.

Беч, 22 септембра 1886.

Хајрих Капелер.

ОГЛАСИ.

GRANDS MAGASINS DU

Printemps

NOUVEAUTÉS

Soleries, Laines, Draperies, Indiennes, Modes, Robes, Confections, Vêtements pour Fillettes et Garçonnets, Jupons, Peignoirs, Trouseaux, Layettes, Lingeries, Corsets, Dentelles, Toiles, Mouchoirs, Blanc de coton, Rideaux, étoffes pour Ameublements, Tapisserie, Meubles, Livres, Chimie, Bonneterie, Vêtements pour Hommes, Chaussures, Parapluies, Gants, Châles, Cravates, Fleurs, Plumes, Parfumerie, Rubans, Mercerie, Articles de Paris, Argenterie, Maroquinerie, Parfumerie, etc.

Vient de Paraître

Le MAGNIFIQUE ALBUM ILLUSTRÉ renfermant 560 gravures, modèles inédits pour la Saison d'Hiver, qui est envoyé gratis et franco sur demande affranchie adressée à

MM. JULES JALUZOT & Co à PARIS

Sont également envoyés franco les échantillons de tous les lissus composant les immenses assortiments de PRINTemps. (Bien spécifier les genres et prix.)

Expéditions dans tous les pays du monde

РАСПОРЕД

ПЛОВИДБЕ ПАРОВРОДА

ПО СКАДАРСКОМ ЈЕЗЕРУ (ВЛАТУ)

ПОЧЕТКОМ НОВЕМБРА 1886.

ПОЛАЗИ У НЕДЕЉУ:

из Скадра у 10 сати из јутра;
из Сијерча у 11³/₄ сати из јутра;
с Плавнице у 1³/₄ сата по подне;
с Вира у 3 сата по подне.

У УТОРНИК:

с Ријеке у 9 сати из јутра;
с Вира у 11¹/₄ сати из јутра;
с Плавнице у 1/2 сата по подне;
из Сијерча у 2³/₄ по подне.

У СРИЈЕДУ:

из Скадра у 10 сати из јутра;
из Сијерча у 11³/₄ сати из јутра;
с Плавнице у 1³/₄ сата по подне;
с Вира у 3 сата по подне;

У ПЕТАК:

с Ријеке у 7¹/₂ сати из јутра;
с Вира у 9¹/₂ сати из јутра;
с Плавнице у 12 сати по подне;
с Вира у 3 сата по подне;

У СУБОТУ:

с Ријеке у 9 сати из јутра;
с Вира у 11¹/₄ сати из јутра;
с Плавнице у 1/2 сата по подне;
с Сијерча у 2³/₄ сата по подне;

ДОЛАЗИ У НЕДЕЉУ:

на Сијерач у 11¹/₂ сати из јутра;
на Плавницу у 1¹/₂ сата по подне;
на Вир у 2¹/₂ сата по подне;
на Ријеку у 5 сата по подне.

У УТОРНИК:

на Вир у 10¹/₂ сати из јутра;
на Плавницу у 12 сахата у подне;
на Сијерач у 2¹/₄ сата по подне;
у Скадар у 4¹/₄ сата по подне.

У СРИЈЕДУ:

на Сијерач у 11¹/₂ сата из јутра;
на Плавницу у 1¹/₂ сата по подне;
на Вир у 2¹/₂ сата по подне;
на Ријеку у 5 сати по подне.

У ПЕТАК:

на Вир у 9¹/₄ сати из јутра;
на Плавницу у 10¹/₄ сати из јутра;
на Вир у 3/4 сата по подне;
на Ријеку у 5 сати по подне.

У СУБОТУ:

на Вир у 10¹/₂ сати из јутра;
на Плавницу у 12 сати у подне;
на Сијерач у 2¹/₄ сата по подне;
у Скадар у 4¹/₄ сата по подне;

ТАРИФ

ПРЕВОЗА ПУТНИКА I. КЛАСА.

		Вира	Плавнице	Сијерча	Скадра	Примједбе:
		новч.	новч.	новч.	новч.	
Од Ријеке	до	90	188	278	375	Путник I. класе има право на превоз бесплатно 30 кила пртљага, а за све што буде више плаћа по тарифи.
" Вира	"	—	98	188	285	
" Плавнице	"	—	—	90	189	
" Сијерча	"	—	—	—	98	

II. КЛАСА.

		Вира	Плавнице	Сијерча	Скадра	Примједбе:
		новч.	новч.	новч.	новч.	
Од Ријеке	до	60	125	185	250	Путник II. класе има право на превоз бесплатно 20 кила пртљага, а за све што буде више плаћа по тарифи.
" Вира	"	—	65	125	190	
" Плавнице	"	—	—	60	125	
" Сијерча	"	—	—	—	65	

III. КЛАСА.

		Вира	Плавнице	Сијерча	Скадра	Примједбе:
		новч.	новч.	новч.	новч.	
Од Ријеке	до	30	65	80	125	Путник III. класе има право на превоз бесплатно 30 кила пртљага, а за све што буде више плаћа по тарифи.
" Вира	"	—	35	55	95	
" Плавнице	"	—	—	40	65	
" Сијерча	"	—	—	—	45	

Тариф превоза путничког пртљага и друге трговине од 100 кила.

		Вира	Плавнице	Сијерча	Скадра	Примједбе:
		новч.	новч.	новч.	новч.	
Од Ријеке	до	10	20	30	40	Лаке ствари које заузимају много мјеста плаћа двоструку цијену. За ствари упућене на Плав. — из Плавнице плаћа се 25 по сто с више цијене одређене за Плавницу.
" Вира	"	—	10	20	30	
" Плавнице	"	—	—	10	20	
" Сијерча	"	—	—	—	10	

Примједба. Ако се не дигне квантина постављена с турске стране, плаћа се само петком.

Цетинје, Новембра 1886.

У П Р А В А

ЦРНОГОРСКОГ ПАРОВРОДСКОГ ДРУШТВА

Државна штамарија.